

**ФІЗИЧНА ОСОБА ПІДПРИЄМЕЦЬ
АРХІТЕКТОР
ЗАЗУЛИЧ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ**

**ЧЛЕН НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ**

кваліфікаційний сертифікат архітектора. «Розроблення містобудівної документації»
Серія АР №003307 від 14 липня 2016 року.

88015 м.Ужгород вул.Стрільнича 6
ідентифікаційний номер 2295501897
АТ “КОМІНВЕСТБАНК”, р/р 26007017000805, МФО 312248,
+38 (050) 61 01 434, +38 (068) 902 15 22
e-mail: sergey.zazulich@gmail.com

З В І Т
про стратегічну екологічну оцінку
до детального плану території

**«Зміни до детального плану території для будівництва
багатофункціонального релігійно-молодіжного центру
Управління Мукачівської греко-католицької єпархії
в с.Анталовці Ужгородського району»**

Ужгород 2019 рік

ЗМІСТ

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

1.1 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО

1.2 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ТА ВРАХУВАННЯ ДУМКИ ГРОМАДСЬКОСТІ ПІД ЧАС РОЗРОБЛЕННЯ ДПТ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СЕО

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОКЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2. 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1 ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ТА КЛІМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

3.2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, А ТАКОЖ ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

3.2.1. SWOT- АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

3.3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО -, СЕРЕДНЬО - ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

7.1 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ

7.2 ОПИС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

8.1 ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

8.2 МОНІТОРИНГ НА ЕТАПІ БУДІВНИЦТВА

8.3 МОНІТОРИНГ НА ЕТАПІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ВИСНОВКИ.

ПЕРЕДМОВА

Документом державного планування, в даному випадку є «Зміни до детального плану території для будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру Управління Мукачівської греко-католицької єпархії в с.Анталовці Ужгородського району».

Даний проект стосується уточнення планувальної структури і функціонального призначення земельної ділянки яка належить Управлінню Мукачівської греко-католицької єпархії на праві постійного користування, площею 0,9000 га, яка розташована на півдні, при в'їзді в с.Анталовці, по вулиці Миру. Цільове призначення ділянки: «для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій», кадастровий номер: 2124887602:12:002:0014.

Детальний план розроблено на підставі Рішення вісімнадцятої сесії сьомого скликання Худлівської сільської ради від 30.03. 2018 р., № 472, та завдання на проектування, затвердженого сільським головою.

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Ця концепція пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів та населених пунктів України.

Стратегічна екологічна оцінка дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку села Анталовці.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

1.1 Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», ухваленого Верховною Радою України 21 грудня 2010 року. В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 р. № 659 затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2003/4/ЄС від 28.01.2003 про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

У Верховній Раді України 21 лютого 2017р. було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106).

Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля.

Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року. Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО

З метою попереднього вивчення думки жителів села Анталовці щодо «Зміни до детального плану території для будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру Управління Мукачівської греко-католицької єпархії в с.Анталовці Ужгородського району», в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту ДПТ була складена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, та оприлюднена на офіційному веб-сайті Ужгородської районної ради.

Протягом громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. Основні цілі детального плану території та його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єктів будівництва.

Детальний план формує принципи планувальної організації забудови та уточняє в більш крупному масштабі положення Містобудівної документації «Генеральний план с.Анталовці», актуалізованого у 2013 році (Розробник УКРНІІГПРОСІЛЬХОЗ).

Метою розроблення ДПТ є виявлення і деталізації планувальної структури, типу забудови на проєктованій території згідно рішень містобудівної документації, з уточненням планувальних рішень на окремій земельній ділянці.

Детальний план території передбачає урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови, визначення зон пріоритетних та допустимих видів використання, основних факторів його формування.

Під час розробки детального плану території визначились можливі планувальні обмеження використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, формуються пропозиції щодо можливого розташування об'єктів будівництва в межах проєктної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства, з метою

залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, та визначаються заходи щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

2.2. Характеристика об'єкту планової діяльності

Мета розробки детального плану – уточнення планувальної структури і функціонального призначення проєктованої земельної ділянки площею – 0,9000 га. з метою розміщення багатofункціонального релігійно-молодіжного центру Управління Мукачівської греко-католицької єпархії в с.Анталовці.

Проєкт детального плану території розроблено у відповідності до Законів України та вимог містобудівних, санітарно-гігієнічних, екологічних і водоохоронних норм:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Земельного кодексу України;
- ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- ДБН Б.2.2-12:2018 «ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ»;
- Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів.

Управлінню Мукачівської греко-католицької єпархії на праві постійного користування належить дана земельна ділянка площею 0,9000 га, яка розташована на півдні, при в'їзді в с.Анталовці, по вулиці Миру. Цільове призначення ділянки: «для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій»; кадастровий номер: 2124887602:12:002:0014.

Із сходу до ділянки примикає земельна ділянка, яка також належить Управлінню, з цільовим призначенням «для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій», площею 0.444 га, кадастровий номер: 2124887600:12:015:0012.

З півночі та сходу земельна ділянка межує із землями запасу сільської ради, з півдня - землями загального користування, дорогою обласного значення «Середнє – Анталовці».

На земельній ділянці площею 0.900 га раніше побудовані:

центр духовної освіти, дерев'яна церква, парафіяльний будинок, штучна декоративна водойма, сцена.

Рельєф ділянки похилий, з ухилом з півночі на південь, перепад висот коливається в межах 6 метрів.

В межах детального плану встановлені такі планувальні обмеження:

- червоні лінії вулиці Миру;
- охоронна зона ПЛ -10 кВ – по 10,0 м в обидва боки від крайнього проводу;
- охоронна зона ПЛ-до 1 кВ – по 2,0 м в обидва боки від крайнього проводу;
- охоронна зона підземної ЛЕП до 1кВ – по 1,0 в обидва боки;
- зона охорони водопроводу -5,0 м в обидва боки від мережі;
- зона охорони каналізації -3,0 м в обидва боки від мережі
- охоронна зона газопроводу середнього тиску (200мм) – 6,0 м.

Транспортний та пішохідний доступ до проєктованої території здійснюється з вулиці Миру. Профілі доріг в червоних лініях та радіуси поворотів прийняті згідно діючих нормативів, а саме:

- ДБН Б.2.2-12:2018 «ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці і дороги».

Проєктом ДПТ передбачається в'їзд та виїзд на територію проєктування з автодороги обласного значення «Середнє – Анталовці» (вулиці Миру).

До кожного об'єкта забезпечений під'їзд. Нове будівництво має відбуватися з дотриманням нормативних вимог щодо влаштування габаритів поперечного і поздовжнього профілю проїздів.

Передбачені автостоянки легкового транспорту, в тому числі, для людей з обмеженими фізичними можливостями. Кількість місць на автостоянках для відвідувачів та персоналу прийнята відповідно до таблиці 10.7 ДБН Б.2.2-12:2018.

Територія в цілому потребує комплексного облаштування та благоустрою: часткового вирівнювання проїзної частини, влаштування тротуарів, озеленення.

Під час розробки детального плану території визначаються планувальні обмеження використання території згідно з державними будівельними, санітарно-гігієнічними нормами; формуються пропозиції щодо можливого розташування об'єктів будівництва з дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного законодавства.

Проектом встановлені планувальні обмеження (санітарно-захисні зони) від артсвердловини та столярного цеху.

Також враховані охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж: водопостачання, каналізування, ПЛ-10 кВ, ПЛ-1кВ, лінії зв'язку, газопроводу.

Даним проектом містобудівної документації пропонується внесення змін у раніше затверджений детальний план території. Збережені раніше запроектовані і побудовані об'єкти.

Планується розміщення наступних будівель та споруд:

- багатофункціонального релігійного молодіжного центру;
- артсвердловини питної води;
- протипожежних водойм;
- майданчика для забору води пожежними автомобілями;
- локальної очисної споруди, повної біологічної очистки;
- підземного збірника очищених стоків;
- котельня з навісом;
- стоянки легкових автомобілів.

Техніко-економічні показники

№ п.п.	Назва	Показник	Характеристика
1	Об'єкт містобудування		Будівля громадського призначення
2	Місце розміщення об'єкту		с. Анталовці Худлівської сільради
3	Площа, охоплена детальним планом території	га	4,92
4	Площа земельної ділянки	га	0,90
5	Площа забудови	м ²	1 590
6	Площа мощення	м ²	1 600
7	Площа озеленення	м ²	5 810

Вертикальне планування території виконано з метою максимального збереження природного рельєфу, ґрунтового покриву та існуючих зелених насаджень, а також з урахуванням наступних вимог:

- відведення поверхневих вод;
- додержання нормативних поперечних та поздовжніх ухилів проїжджої частини;
- мінімального обсягу земляних робіт і мінімального дисбалансу земляних мас.

До початку виконання будівельних робіт необхідно зняти родючий шар ґрунту для подальшого використання при відновленні (рекультивациі) порушених і малопродуктивних земель, а також при впорядкуванні і озелененні території. Баланс родючого шару ґрунту необхідно розрахувати на підставі проведених геологічних вишукувань.

При проектуванні дотримано вимоги п. 4.3 «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України №173 від 19.06.1996).

Вертикальне планування територій виконано з ув'язкою системи водовідведення при урахуванні максимального збереження природного рельєфу, ґрунтового покриву та існуючих зелених насаджень, а також з урахуванням наступних вимог:

- максимального збереження ґрунтів;
- відведення поверхневих вод;
- додержання нормативних поперечних та повздовжніх ухилів проїжджої частини;
- мінімального обсягу земляних робіт і мінімального дисбалансу земляних мас.

До початку виконання будівельних робіт родючий шар ґрунту необхідно зняти з території для подальшого використання при відновленні (рекультивациі) порушених і малопродуктивних земель, а також при впорядкуванні і озелененні території. Баланс родючого шару ґрунту необхідно розрахувати на підставі проведених геологічних вишукувань.

Водопостачання - централізоване, від запроектованої артсвердловини.

Відведення господарсько-побутових стоків передбачено у внутрішньо майданчикову систему господарсько-побутової каналізації до запроектованої локальної очисної споруди, повної біологічної очистки.

Інфільтрація дощових вод у ґрунт із земельної ділянки без твердого покриття передбачається природнім способом.

Очищені дощові води будуть відводитися по спланованій території з твердим покриттям в придорожню канаву.

Для зручного та безпечного обслуговування запроектованих об'єктів передбачені елементи внутрішньо майданчикової інфраструктури – проїзди, огорожі по периметру, телекомунікації та охоронні системи, силові і слабкострумні кабельні мережі. Схему інженерної підготовки території, що проектується, розроблено згідно планувальних рішень на топографічному матеріалі масштабу 1:2000 і виконано у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2018.

Об'єкти культурної спадщини, природно-заповідного фонду та екомережі (водні об'єкти, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, прибережні захисні смуги річки, берегові смуги водних шляхів, зони санітарної охорони, експлуатаційні ліси, сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання) на території проектування відсутні.

Корисні копалини загальнодержавного значення на території планування відсутні.

Детальним планом території не передбачається реалізація видів планової діяльності та розташування об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, та щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

2.3.1 Оцінка забруднень за видами та кількістю у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності. Оцінка його впливу на довкілля.

2.3.1.1 Забруднення атмосферного повітря і оцінка його впливу на довкілля

Забруднення атмосферного повітря транспортними засобами на етапі будівництва.

Передбачається, що будівництво багатофункціонального релігійно-молодіжного центру триватиме 8 місяців. На будівельному майданчику використовуватиметься автомобільна техніка, а саме: спеціальні автомобілі не легкові, що працюють на дизельному паливі та вантажні автомобілі, що працюють на дизельному паливі та бензині. Відповідно за цей період буде витрачено значна кількість дизельного палива та бензину.

Результати розрахунків рівнів забруднення атмосферного повітря внаслідок роботи

будівельного транспорту і оцінка його впливу на довкілля наведені в Табл. 2.1

Табл.2.1 - Спеціальні автомобілі не легкові, що працюють на дизельному паливі

№ з/п	Найменування	Кількість	Витрата палива, л/год	Паливо, витрачене за весь період будівництва, л	Густина палива, кг/л	Паливо, витрачене за весь час будівельних робіт, т
1	Екскаватор ЕО-3322А	1	12,54	677,1	0,85 (згідно ДСТУ 4840:2007 Паливо підвищеної якості. Технічні умови)	0,7
2	Трактор Т-00М	1	9,54	647,4		0,64
3	Бульдозер ДЗ-42	1	8,4	491,9		0,4
4	Каток самохідний ДУ-47А	1	12,5	636,7		0,7
5	Автокран КС-4572	1	13	142,2		0,14
6	Автокран на спец. шасі «ЕІЕВНЕМЬ»	1	22,3	543,9		0,5
7	Трактор Т-130	1	12,72	253,2		0,9
<i>ВСЬОГО (т)</i>						7,2

Висновки:

В ході виконання будівельних робіт на майданчику працюватимуть протягом 8 місяців спеціальна будівельна техніка та вантажні автомобілі. Основними забруднюючими речовинами від автомобілів є продукти згоряння палива (дизельного палива і бензину). В результаті роботи, очікуються викиди парникових газів (вуглекислого газу, метану, оксиду азоту).

Серед небезпечних забруднюючих речовин очікується свинець та його сполуки. Всі інші забруднюючі речовини належать до найбільш поширених згідно Переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню (Постанова КМУ від 29 листопада 2001 р. №1598).

На етапі будівельних робіт для зварювання деталей буде використано 10,35 кг електродів типу Е-42. Валовий викид забруднюючих речовин становитиме 0,0000412 т. Найбільшими забрудниками є метали та їх сполуки, що належать до небезпечних забруднюючих речовин згідно Переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню (Постанова КМУ від 29 листопада 2001 р. № 1598).

Під час будівництва передбачене використання емалі антикорозійної сірої ПФ 115 (0,0001 т), шпаклівки МЧ 0054 (0,0018 т); а також розчинників Р-4 (0,00009 т) та уайт-спірит (0,00036 т). За весь період очікується викид 0,00358 т забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Основними ЗР є неметанові органічні сполуки (НМЛОС).

Враховуючи значення величин фонових концентрацій забруднювальних речовин, які надані Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації, очікувані рівні валових викидів забруднювальних речовин в цілому суттєво не вплинуть на якісний стан повітряного середовища регіону досліджень і будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру.

2.3.1.2. Забруднення поверхневих та підземних вод і оцінка його впливу на

довкілля

Відповідно до проекту, для функціонування технологічного і будівельного обладнання потреби у воді відсутні. Для забезпечення питних потреб працівників, буде використана привозна питна вода. Передбачається встановлення біотуалетів з рукомийниками для санітарно-гігієнічних потреб працівників,

Норми водоспоживання визначені відповідно до ДБН В 2.5-64:2012, та становлять 15 л/1 робоче місце і будуть становити 0,025 м³/добу, або 7,60 м³ на весь період будівництва.

Санітарні стоки, що накопичуватимуться в біотуалеті, будуть передаватися спеціалізованим організаціям.

Технологічні стоки на об'єкті відсутні.

Висновок: під час провадження планованої діяльності щодо будівництва та експлуатації багатофункціонального релігійно-молодіжного центру відсутнє забруднення поверхневих та підземних вод і його впливу на довкілля.

2.3.1.3. Забруднення ґрунту та надр і оцінка його впливу на довкілля

Під час підготовчих, будівельних робіт та провадження планованої діяльності забруднення ґрунту та надр не відбуватимуться.

На період будівництва планується облаштування господарчого майданчику для тимчасового зберігання матеріалів для будівництва. Механізми на будівельний майданчик доставляються автотранспортом. Під'їзні дороги існуючі асфальтовані та ґрунтові. Доставка будівельних матеріалів та техніки виконується по існуючих під'їзних дорогах.

Майданчик для тимчасового складування матеріалів підлягає плануванню та забезпечується засобами пожежогашіння.

Заправка будівельної техніки паливно-мастильними матеріалами на ділянці будівництва не відбуватиметься. Залишки будівельних матеріалів вивозяться за межі території після закінчення будівництва.

Завдяки прийнятим інженерно-технічним рішенням розливи паливно-мастильних матеріалів виключені.

Під час експлуатації комплексу роботи з покриття ґрунту бетоном або асфальтом не відбуватимуться. Ущільнення ґрунту - від переміщення автомобілів не є небезпечним, тому що автотранспорт буде рухатись по існуючих дорогах та проїздах.

Можливе забруднення і вплив на ґрунти від проливів паливно-мастильних матеріалів з транспортних засобів і устаткування, але враховуючи їх невеликі обсяги і невелику кількість випадків проведення таких робіт - **вплив незначний**.

Під час провадження планованої діяльності (експлуатації багатофункціонального релігійно-молодіжного центру) забруднення ґрунту та надр не відбуватиметься.

2.3.1.4 Шумове забруднення і оцінка його впливу на довкілля

Під час проведення будівельних робіт буде відбуватись шумове забруднення довкілля. Шумове та вібраційне забруднення, створюване технологічним обладнанням та будівельною технікою, має тимчасовий, короткостроковий характер. Робота технологічного обладнання відбуватиметься виключно у робочий час та у відповідності до ДБН А.3,1-5:2016.

Проектними рішеннями передбачено заходи, які дозволять забезпечити нормативні значення допустимих рівнів звукового тиску на постійних робочих місцях та на території житлової зони встановлених в ДСН 3.36.037-99, та ДБН В.1.1-31:2013:

- здійснювати якісний монтаж обладнання;
- використовувати обладнання виключно за його призначенням;
- дотримуватись правил експлуатації механізмів, своєчасно проводити регламентні роботи та профілактичні ремонти.

2.3.1.5. Електромагнітне забруднення і оцінка його впливу на довкілля

Суттєвими можливими джерелами несприятливого впливу на населення та довкілля в цілому є розосереджені джерела електромагнітного поля повітряної лінії електропередачі напругою 10 кВ.

Оцінювання рівнів електричних та магнітних складових електромагнітних поїв промислової частоти 50 Гц слід здійснювати методом моделювання їх просторових розподілів згідно чинної офіційної методики рівнів електромагнітних поїв кабельних та повітряних ліній електропередач.

Шкідливість рівнів поїв слід визначати згідно національних санітарних норм.

Рівні магнітних поїв промислової частоти повітряних ліній електропередач не нормуються, за гранично-допустимі рівні слід приймати значення закладені у додаток (обов'язковий) до загальноєвропейської директиви з електромагнітної безпеки.

Моделювання напруженості електричного поля й індукції магнітного поля слід виконати з розрахунками у комплексній формі на основі базової методики.

Вихідними мають бути дані які характеризують повітряну лінію електропередачі, а саме:

- напруга повітряної лінії передавання;
- висота підвішування проводу на стояку;
- габарит повітряної лінії;
- висота від поверхні землі всередині прогону;
- відстань між осями фаз;
- кількість проводів у фазі;
- радіус проводу;
- крок розщеплення;
- максимальна потужність, що передається по повітряній лінії.

Напруженість електричного поля повітряних ліній з навантаженнями, закладеними у проектну документацію не можуть складати небезпеки для населення та довкілля.

Рівні магнітного поля промислової частоти повітряних ліній відповідно до національного нормативу не нормуються. Гранично допустимим рівнем згідно міжнародного нормативу є індукція магнітного поля промислової частоти 100 мкТл.

2.3.1.6. Світлове забруднення і оцінка його впливу на довкілля

Світлове забруднення під час будівельних робіт не буде здійснюватися, оскільки виконання робіт передбачено виключно у світлий період доби без залучення додаткового штучного освітлення.

2.3.1.7. Теплове та радіаційне забруднення і оцінка його впливу на довкілля

Теплове забруднення буде відсутнє, оскільки технологічні рішення та засоби не передбачають використання будь-яких механізмів та методів проведення робіт що можуть здійснювати такий вплив.

Можливість радіаційного забруднення виключено, оскільки будівельні матеріали, та елементи повітряної ЛЕП та ТП, що будуть експлуатуватися, повинні відповідати діючим санітарним та будівельним нормам.

2.4. Види та кількість очікуваних відходів. Оцінка впливу на довкілля зумовленого здійсненням операцій у сфері поводження з відходами

Генерація відходів під час будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру та повітряної ЛЕП і ТП неминуча. Тим не менше, види та кількість вироблених відходів залежать від місцевих умов та етапів будівельних робіт. Кожний етап будівельних робіт характеризується окремими видами відходів,

В зоні будівництва не буде здійснюватись ремонт і обслуговування будівельної

техніки і механізмів. Організації, яка буде виконувати будівельні роботи, зазначені операції буде проводити на територіях власних ремонтних дільниць. Тому відходи, пов'язані з будівництвом багатофункціонального релігійно-молодіжного центру, і експлуатацією будівельної техніки, в зоні будівництва - не очікуються.

Назви і коди відходів визначаються згідно Класифікатора відходів ДК 005-96. Клас небезпеки відходів вказуються згідно ДСанПіН 2.2.7.029-99 «Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення».

Повна відповідальність за поводження з цими відходами належать організації, яка буде виконувати будівельні роботи та являються її майном згідно з укладеним договором з будівельною організацією.

Для збору і тимчасового складування кожного виду відходу на території планованого будівництва передбачені спеціально відведені в облаштовані місця.

Табл. 2.1 - Передбачувані види та кількість відходів під час робіт з будівництва і монтажу повітряної лінії електропередачі

№ з/п	Найменування відходу	Клас небезпеки	Кількість, т	Поводження
Протягом всього періоду будівництва				
1.	Відходи комунальні (міські) змішані Код 7720.3.1.01	4	3,22	Збиратиметься в контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі місцевому комунальному підприємству згідно попередньо укладеного договору.
Планувальні роботи				
2.	Деревина або пиломатеріали (обрізки стовбурів та крони дерев, прикореневі обрізки, сучки, гілки, верхів'я дерев) Код 4510.1.3.06	4	0,50	Збиратиметься і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.
Доставка та тимчасове зберігання вантажу				
3.	Матеріали пакувальні змішані, у т. ч. дерев'яні та металеві Код 7730.3.1.03	4	Визначається під час будівництва	Збиратиметься в окремі контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.

№ з/п	Найменування відходу	Клас небезпеки	Кількість, т	Поводження
4.	Папір та картон пакувальні Код 7730,3.1.01	4	Визначається під час будівництва	Збиратиметься в окремі контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.
Будівництво повітряної ЛЕП, електротехнічні роботи				

5	Відходи змішані будівництва та знесення будівель і споруд Код 4510.2.9.09	4	Визначається під час будівництва	Збиратиметься в окремі контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.
6	Відходи одержані у процесах зварювання (недогарки електродів) Код 2820.2.1.20	4	0,02	Збиратиметься в окремі контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.
7.	Тара пластикова дрібна використана Код 7710.3.1.04	4	Визначається під час будівництва	Збиратиметься в окремі контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.
8.	Відходи ізольованих проводів і кабелів	3	Визначається під час будівництва	Збиратиметься в окремі контейнери і тимчасово зберігатиметься на спеціально відведеному майданчику до передачі спеціалізованому (ліцензованому) підприємству згідно попередньо укладеного договору.

Поводження з відходами здійснюватиметься відповідно до державних норм, стандартів і правил.

Для збору і тимчасового складування побутових відходів на об'єкті передбачені спеціально відведені місця. Відповідно до законодавства України тверді побутові відходи повинні сортуватись і зберігатись окремо (ця норма вступила в дію з 01.01.2018 року).

По мірі накопичення відходи (деревина, поліетилен, металеві залишки та ін.) видаляються з території об'єкту і передаються перевізником іншим сертифікованим організаціям для подальшого поводження з ними — на обробку, утилізацію, знешкодження, поховання тощо.

2.4.1. Санітарне очищення території.

Сумарний об'єм твердих побутових відходів на розрахунковий період будівництва складе - 7,45 тонн/на рік.

Вивіз сміття та ТПВ планується здійснювати по заявочній системі після укладання договору з компанією по вивозу відходів.

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова кабінету Міністрів від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

Майданчик для встановлення контейнерів для сміття повинен бути огорожений і мати тверде покриття. Для тимчасового збирання побутових відходів рекомендується використовувати контейнери об'ємом 1,1 м³.

Небезпечні відходи мають відокремлюватись на етапі збирання чи сортування та передаватись спеціалізованим підприємствам, які отримали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

Збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. З цією юридичною особою буде укладений договір у порядку згідно ЗУ «Про відходи».

Відповідальним за поводження з відходами на будівельному майданчику є Головний підрядник, який повинен контролювати поводження з відходами.

Під час робіт з технічного обслуговування та ремонту повітряних ліній електропередач не передбачено утворення відходів. Повітряна ЛЕП відноситься до інженерних мереж, які не виробляють кінцевої продукції, тому відходів виробництва не мають.

2.5 Оцінка візуального впливу на реципієнтів

Траса повітряної ЛЕП в основному проходить по територіям вздовж вулиць та суттєво не змінить зовнішнього вигляду навколишніх ландшафтів, а незначні втрати естетичної привабливості ландшафту будуть компенсовані перевагами проекту.

Візуальне сприйняття горизонтів і ландшафту після будівництва повітряної ЛЕП та ТП, в населеному пункті не погіршиться. Враховуючи вище наведене, можна говорити про відсутність візуального впливу повітряної ЛЕП на значну більшість реципієнтів.

2.6. Оцінка впливу на довкілля, зумовленого використанням природних ресурсів в процесі провадження планованої діяльності

Передбачається використання привозної води і стиснутого повітря, а також певного об'єму земельних ресурсів для будівництва та експлуатації багатофункціонального релігійно-молодіжного центру. Тож очікуються незначні зміни для довкілля від використання земельних ресурсів внаслідок впливу на ґрунти і зміни землекористування.

2.6.1. Оцінка впливу на довкілля, зумовленого ризиками для здоров'я людей, об'єктів культурної спадщини та довкілля

Оцінка впливу враховує як «нормальні умови», так і «екстремальні умови», що виникають в разі небезпечних природних явищ, стихійного лиха, тобто будь-яке джерело потенційної шкоди, збитку або несприятливого впливу, яке викликане силами, непідвладними людині і тому важко прогнозованими.

Уразливість ділянки планованої діяльності з точки Зору ймовірності небезпеки, викликані стихійним лихом:

Зсув землі: згідно з даними обстеження компанією ділянки під час проведення інженерно-геологічного вишукування ризику зсуву землі на ділянці проходження не має.

Повені: Згідно гідрологічного районування України Закарпатська область відноситься до зони можливого підтоплення. Ймовірність повеней на даній території є мінімальною.

Лісові пожежі: місцевість навколо багатофункціонального релігійно-молодіжного центру та траси повітряної ЛЕП не покрита ліською рослинністю. Деревні види зустрічаються виключно у вигляді штучних насаджень в сільгоспугіддях, на даний час немає ніякої можливості для лісових пожеж.

Землетрус: Відповідно до схеми інженерно-геологічного районування України територія Закарпаття відноситься до сейсмічних районів. Розрахункова сейсмічна активність території, на якій розташований майданчик багатофункціонального релігійно-молодіжного центру та траси повітряної ЛЕП, прогнозується в 7 балів за шкалою М8К-64. Землетрус цієї інтенсивності може завдати значної шкоди старим та погано сконструйованим будівлям на незначній території. Щонайбільше – незначні пошкодження добре спроектованим будівлям. Таким чином, структури (опори) повітряної ЛЕП можуть бути пошкодженими, але, ймовірно, не заваляться.

Смерчі, буревії: В Україні рідко створюються умови для формування смерчу. В основному ці явища відбуваються в серпні місяці. За останні 20 років зареєстровано 34 випадки. Найбільш поширені вони в степовій зоні і в центральному Поліссі. Найчастіше це територія Дніпропетровської, Херсонської області та Криму. Невеликі смерчі відбуваються то в одній то в іншій області щорічно (1-2 випадки за рік), вони носять як правило локальний характер, їх тривалість невелика (до 10 хвилин).

2.6.2. Оцінка впливу на довкілля, зумовленого кумулятивним впливом планованої діяльності та інших об'єктів

Кумулятивні впливи — впливи, спричинені поступовими змінами, викликаними іншими минулими, теперішніми або передбачуваними діями разом з проектом.

Кумулятивний вплив - це набір впливів які є спільним результатом будівництва та експлуатації багатофункціонального релігійно-молодіжного центру. Кумулятивні впливи також можуть виникати на стадії будівництва, але будуть мати незначний характер та короткий період впливу.

Опосередкованих та кумулятивних ефектів від пропонованого проекту не передбачається.

Для управління кумулятивними впливами важливо підкреслити, що відповідальність за управління / пом'якшення наслідків кумулятивного впливу, що випливає з дій багатьох учасників, передбачає колективну відповідальність, яка вимагає окремих дій, спрямованих

Табл. 2.2 – Опис очікуваних кумулятивних впливів

№ з/п	Фактор, на який буде здійснюватися кумулятивний вплив	Опис очікуваного кумулятивного впливу
1.	Якість атмосферного повітря	Забруднення повітря будівельною технікою і механізмами
2.	Візуальне сприйняття території	Зміна типового вигляду території
3.	Рівні шуму	Шумове забруднення будівельною технікою і механізмами
4.	Режим землекористування	Вилучення земель під розміщення опори повітряної ЛЕП і режим їх охоронних зон
5.	Оселища живих організмів	Часткове перетворення територій внаслідок будівництва і експлуатації ЛЕП
6.	Флора	Зміна рослинного покриву на ділянках перехрещення повітряної ЛЕП з ділянками під садібну забудову та вулицями
7	Фауна	Вилучення земель, що слугують місцем мешкання тварин
8.	Птахи	Імовірні зіткнення птахів з опорами і проволами ЛЕП

Непрямі та кумулятивні впливи від даного проекту не очікуються.

Основними короткостроковими та негативними впливами на стадії будівництва будуть:

- часткові зміни земельного покриву внаслідок підготовки земельних ділянок до встановлення опор ЛЕП;
- незначне підвищення рівня забрудненості повітря (не перевищуючи ГДК) пилом та продуктами роботи техніки;
- часткова деградація рослинного покриву (тільки на майданчиках розміщення опор) внаслідок вилучення земель для розміщення опор.

Висновок: зважаючи на практично повну відсутність забудови на території існуючої траси, відсутність об'єктів історико-культурної спадщини і віддаленість

об'єктів природо-заповідного фонду, розташування планованої повітряної ЛЕП є оптимальним.

2.6.3. Оцінка впливу на довкілля, зумовленого впливом планованої діяльності на клімат

Будівництво і експлуатація багатофункціонального релігійно-молодіжного центру та ЛЕП та ТП не чинитиме негативного впливу на клімат і мікроклімат території та не викликатиме його змін.

Вертикальне планування територій виконано з ув'язкою системи водовідведення при урахуванні максимального збереження природного рельєфу, ґрунтового покриву та існуючих зелених насаджень, а також з урахуванням наступних вимог:

- максимального збереження ґрунтів і зелених насаджень;
- відведення поверхневих вод;
- мінімального обсягу земляних робіт і мінімального дисбалансу земляних мас.

Детальним планом території не передбачається реалізація видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля

3. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

3.1. Статистична інформація. Географічне розташування та кліматичні особливості

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Перша згадка про село зустрічається в грамоті імператора Фердинанда I з 1548 року, де йдеться про спадкоємницькі справи Другетів. Анталовці належали до маєтків Невицького панства Другетів. В письмових джерелах село відоме під назвою «Antolocz».

Вважається, що село заснував в кінці XV ст. шолтейс на ймення Антал.

Село Анталовці (колишня назва — Антонівка, угор. Antalóc) — один із населених пунктів Худлівської сільської ради Ужгородського району.

Перша згадка про село зустрічається в грамоті короля Фердинанда I з 1548 року, де йдеться про спадкоємницькі справи Другетів. Анталовці належали до маєтків Невицького панства Другетів. В письмових джерелах село відоме під назвою «Antolocz». Вважається, що село заснував в кінці XV ст. шолтейс на ймення Антал.

У XVIII ст. в селі уже існувала греко-католицька церква, що належала руському (українському) населенню.

Село Анталовці розташоване у північно-східній частині Ужгородського району Закарпатської області, за 30 км від обласного центру м.Ужгород. У формування рельєфу відіграють річка Стара, струмки Середнянський та Крайній.

НАСЕЛЕННЯ

За наданими сільської ради чисельність населення станом на 01.01.2019 рік становить 1069 осіб.

ІСТОРІЯ

В околицях Анталовців знайдено два бронзових скарби пізньої бронзи — раннього заліза. Зі скарбу, знайденого у 1931 році, частина речей зберігається в Празькому Національному музеї. Другий скарб виявлено в 1940 році біля розвилки вузькоколійки, на північ від села. У фонди Закарпатського краєзнавчого музею потрапило з нього п'ять речей.

У 1631 році в Анталовцях існувало 7 кріпацьких домогосподарств та господарство шолтейса. В 1715 році в селі були обліковані 13 селянських і 2 желярські господарства. В XVII ст. у зв'язку з лісорозробками в село переселилося кілька словацьких родин. У XVIII ст. в селі уже існувала греко-католицька церква, що належала українському населенню.

У селі Анталовці, що на Ужгородщині поміщик Ботка в 1820 році заснував металургійну мануфактуру (у народі — Гамра), яка діяла до 1960—1970-х років. Під час Другої світової війни тут працювали і російські військовополонені. Досі збереглися закинуті шахти, де добували руду.

Велике бондарне виробництво в селі Анталовці Ужгородського району функціонувало досить короткий період — всього три роки — в період Першої Світової війни. З'явилося воно з легкої руки штабного офіцера армії Австро-Угорщини, який мав тут великі земельні наділи. Підприємство з виготовлення бочок в Анталовцях було засновано імператорсько-королівським Міністерством війни (нім. k.u.k. Kriegsministerium) Австро-Угорщини у 1915 році та входило до складу промислової групи 12-го відділення. 22 червня 1915 року, згідно з наказом Міністерства війни до військового командування в Кошицях, командиром промислової групи 12-го відділення з експозитурою в місті Ужгород було призначено герцога Євгена Одескалькі.

На той час промислова група 12-го відділення Міністерства війни Австро-Угорщини (нім. Industriegruppe der 12. Abteilung des K. u. k. Kriegsministeriums) складалася з чотирьох підприємств — фабрики бочок в Анталовцях, виробництва квашеної капусти у містах Демечер та сушіння картоплі в Реткозберенчі, а також свиноферми у місті Надьхалас. В ці підприємства загалом було інвестовано 35 мільйонів крон. Особовий склад військової промислової групи в Анталовцях був представлений 5 офіцерами та 516 солдатами. Кістяк робочої сили на фабриці бочок складали військовополонені, яких в анталовецькому таборі станом на квітень 1917 року налічувалось близько п'яти тисяч. Головно це були полонені вояки Російської імперії — 3438 особи, а також італійці та серби — 942 та 644 особи, відповідно.

Табір військовополонених в Анталовцях існував з червня 1915 року до серпня 1918. Він був настільки великим, що мав у внутрішньому обігу власні банкноти — так звані табірні гроші. Праця полонених була не безоплатною, вони отримували певну фінансову винагороду за свою роботу, а також могли здійснювати грошові перекази своїм родичам.

Окрім фабрики бочок, військовополонені в Анталовцях обслуговували пилораму та деревообробне підприємство, що виготовляло дерев'яні рукоятки та накладки для багнетів, артилерійських тесаків та прикладів. Також полонені були задіяні на будівництві вузькоколійки Ужгород — Радванка — Анталовці. Герцог Євген Зоард Одескалькі (угор. Odescalchi Jenő Zoárd) народився 1876 року в селі Болгаш комітату Шомодь Угорського королівства. Походив зі старовинного італійського шляхетського роду, одна з гілок якого влилась в ряди угорської знаті. Головні маєтки герцога знаходились в комітаті Сабольч, де він активно займався вирощуванням фруктів та овочів. У 1904 році молодий магнат придбав лісові угіддя площею 6000 хольдів в урочищі Панський ліс на околицях села Анталовці тодішнього комітату Унг.

З початком Першої Світової війни Євген Одескалькі розпочав службу у Відні в Економічній секції Міністерства війни. Тут герцог налагодив добрі стосунки з генералом Ладиславом Яженбецьким (нім. Ladislaus Jarzębecki), який очолював секцію. Використовуючи свої зв'язки, Одескалькі домогся призначення на посаду керівника промислової групи та побудови кількох військових виробництв в населених пунктах, що межували з його маєтками. Якщо раніше хольд лісу в Анталовцях коштував не більше 100 крон — через значну віддаленість від найближчої залізничної станції, то з побудовою фабрики бочок і вузькоколійки до Ужгорода вартість одразу підстрибнула до 2000 крон. Цим і користувався винахідливий магнат, продаючи деревину з власного лісу казенному підприємству, яким він же і керував.

Згодом почали ширитись чутки і про фінансові зловживання на інших підприємствах військової промислової групи. Після кількох анонімних донесень в Міністерство війни у Відні, на виробництво в Демечер відрядили комісію з 20 офіцерів — розпочалося офіційне розслідування діяльності Євгена Одескалькі. 3 квітня 1917 року, не витримавши сорому, герцог Євген Зоард Одескалькі наклав на себе руки. Після закінчення війни та входження Підкарпатської Русі до складу Чехословацької республіки виробничі підприємства в Анталовцях підпорядковувались військовим структурам молодій республіки. Спочатку тут налагодили виробництво дерев'яних шпал, твердого палива та заготовок для дерев'яних колес. Через кризу в деревообробній галузі кількість робітників скоротилась до 270 осіб, а на початку 1920-х років підприємство взагалі кілька років не функціонувало. Згодом анталовецькі заводи перепрофілювались і виготовляли спортивний інвентар — лижі, санчата, тенісні ракетки тощо.

В радянські часи на базі підприємства в Анталовцях функціонував деревообробний цех Ужгородської текстильно-галантерейної фабрики. У 1980-х роках розглядалась ідея знову повернутись до виготовлення спортивних виробів із гнutoї деревини — зокрема двота тримісних саней, але вона так і не була реалізована.

На початку ХХ століття за наказом командування австро-угорської армії в селі Анталовці була заснована пилорама та військове деревообробне підприємство, що виробляло дерев'яні рукоятки та накладки для багнетів, артилерійських тесаків і прикладів. Для доставки деревини з околиць Анталовців на підприємство була побудована вузькоколійна залізниця. Вона мала два відгалуження, які йшли долинами струмків Стара, Середній і Крайній до гір Маковиця (978 м), Анталовецька Поляна (977 м) та Токарня (627 м).

Перед Першою світовою війною, щоб налагодити безперебійне постачання армії, було розпочато будівництво вузькоколійної залізниці Ужгород — Радванка — Анталовці. Будівництво йшло швидкими темпами, і вже в серпні 1916 вузькоколійна залізниця з шириною колії 760 мм була здана в експлуатацію. Рух було відкрито у 1917 році. Залізниця була ліцензована тільки для перевезення деревини. Довжина розмітки колії становила 36,635 км, експлуатаційна довжина — 34,507 км. Максимальний підйом становив 28 %, а мінімальний радіус кривої — 60 м.

Вузькоколійна лінія Ужгород — Радванка — Анталовці починалась на залізничній станції Радванка в Ужгороді, яка знаходилась на відстані одного кілометра від головної ширококолійної станції в Ужгороді. Дві станції були з'єднані колією, яка вела до каменоломні. Вузька колія проходила через виноградарський регіон на околицях селища Середнє, потім повертала на північ в долину річки Віолла і прямувала до Анталовців.

Залізниця проходила через 9 сіл передгір'я Ужанської долини. Зупинки знаходилися в селах: Дравці, Підгорб, Холмок, Руські Комарівці, Вовкове (Вовковиї), Середнє, Чертеж, Худльово та Анталовці.

До травня 1918 вузькоколійка Ужгород — Анталовці підпорядковувалась Імператорсько-королівським австрійським військовим залізницям — kKHNB (kaiserlich-königlich österreichische Heeresbahn), після чого вона перейшла в управління угорської компанії MÁV. Починаючи з 3 січня 1919 муніципалітет міста Ужгорода без державного дозволу використовував залізницю для пасажирських перевезень як громадський транспорт.

Після включення Підкарпатської Русі до складу Чехословаччини 21 червня 1919 залізниця була взята під контроль чехословацькою армією, а згодом була передана Чехословацьким державним залізницям — ČSD. В червні 1920 залізниця Ужгород — Анталовці знову переходить до Міністерства оборони Чехословаччини, але з вересня 1920 року залізниця експлуатується ČSD. 1 жовтня 1920 Чехословацькі державні залізниці (ČSD) стають остаточним власником вузькоколійки.

Після 1921 перевезення на залізниці здійснювали дві пари змішаних потягів, які, при необхідності, комплектувались вантажними вагонами та переводились у розряд вантажних потягів.

1922 вузькоколійна залізниця Ужгород — Анталовці разом з кінним траком перейшла у підпорядкування Ужгородського управління державними лісами та землею. У той час сумарна довжина лінії Ужгород — Анталовці становила 34,87 км. Незабаром залізниця отримала дозвіл на перевезення пасажирів. Для здійснення пасажирських перевезень було сформовано спеціальний потяг, який перевозив учнів, студентів, працівників і селян в Ужгород.

В період 1938—1945 лінія експлуатувалась угорською компанією MÁV. Дільниця Ужгород — Радванка — Анталовці отримала нумерацію 122. Пасажирські перевезення на залізниці в цей час здійснювали три пари потягів. Час проїзду в напрямку з Ужгорода до Анталовець становив 2 год., у зворотньому напрямку — 2 год. 15 хв.

Після включення Підкарпатської Русі (Закарпатської України) до складу СРСР полотно вузькоколійної залізниці Ужгород — Анталовці було перешито із 760 мм на 750 мм. Вузькоколійка розібрана протягом 1975—1976 р.р. як нерентабельна.

Перший у світі новий дерев'яний храм святого Івана Павла II, Папи Римського, зведено у с. Анталовці (Середнянський деканат Мукачівської греко-католицької єпархії). Освячення нового храму відбулося 16 липня 2015 року, у день пам'яті чудотворної вкони Мукачівської Богородиці єпископом Мукачівської греко-католицької єпархії владикою Міланом (Шашік) та помічним єпископом владикою Нілом (Лушак).

Новий храм побудований на території реколекційного будинку святого Івана Павла II, бо старий греко-католицький Свято-Покровський храм за часів радянської влади був переданий православним. У реколекційному будинку за цілий рік, а особливо влітку тривають літні табори для молоді єпархії. За літній період реколекційний будинок приймає понад тисячу дітей та молоді, і слугує майже круглий рік для реколекцій та духовних зустрічей.

У Анталовцях, поряд з лісом встановлений гранітний пам'ятник лісорубу[1]. Пам'ятник встановлений після 1945 р. за часів радянської влади. Він символізує собою значимість та повагу до праці місцевих лісорубів.

Храм св. Антонія Падуанського, у 1992 році Святіший Отець Йоан Павло II у Римі освятив наріжний камінь сучасного мурованого костелу. А новоспоруджену святиню в Анталовцях консекрував 13 червня 1993 року Апостольський нунцій архієпископ Антоніо Франко. Церква Покрови пр. богородиці. 1834.

Найдавніша будівля стояла неподалік теперішньої школи. У 1751 р. в селі був дерев'яний храм св. Миколи в доброму стані з двома дзвонами і всіма необхідними образами.

Теперішню муровану будову, землю для якої дала сім'я Малиничів, будували 30 років. Кам'яні стіни сягають 1 м товщини. У середині розмалювали в 1928—1929 роках, а останнє оновлення стінопису виконав Федір Решетар з Ляховець у 1982 р. Ремонт храму і певна перебудова проводилась у 1936 р. У 1980 р. зроблено зовнішній ремонт.

У 1968 р. селяни збудували дерев'яну восьмигранну одноярусну каркасну дзвіницю, оскільки з вежі погано було чути дзвони. Дзвіницю збудували Іван Шляхта, Василь Присташ, Федір Глюдзик, а куратором був тоді Іван Ганічка. Взірцем були восьмигранні дзвіниці в Худльові та В. Солотвині.

Дерев'яний хрест біля дзвіниці поставили 1945 р., а за храмом, біля гарних надгробків на могилах священиків стоїть мурований хрест з 1893 р.

ТЕРИТОРІЯ

Згідно наданої інформації площа с. Анталовці складає - 10,80 км². на сьогоднішній день усього в середньому на 1 мешканця припадає біля 0,289 га сільських земель.

Місцезнаходження та рельєф

Ужгородський район межує з півдня і заходу з Угорщиною і Словаччиною, зі сходу і південного сходу — з Берегівським, Мукачівським та на півночі — з Перечинським районами.

Щодо природно-географічних умов, то Ужгородський район у північній і східній частинах займає передгір'я останніх південних відрогів Карпат, так званого Вігорлато-Гутинського вулканічного хребта, який переходить у Потиську низовину. Як свідчать археологічні пам'ятки, відкриті за останню чверть століття, Ужгородський район у давнину був густо заселений, починаючи з давньої кам'яної доби і закінчуючи Середньовіччям.

На території району знаходиться крайня західна точка Закарпаття: 22°09' східної довготи; 48°27' північної широти (1,5 км від с. Соломоново), а також найнижча в регіоні точка над рівнем моря (101 м над рівнем моря), яка розташована в районі села Руські Геєвці. Переважну більшість території району займає Закарпатська низовина, вона прилягає до Середньодунайської низовини (Панонії), а найвищою точкою Ужгородщини є вершина Дунавка, що підіймається на 1018 метрів над рівне моря. Значну роль у формуванні рельєфу відіграють річки Тиса, Уж та Латориця, які приймають води десятка безіменних потічків і малих річок. Крім того на низовинних територіях є багато штучних каналів, а також нараховується чимало ставків і водосховищ.

Село Анталовці лежить на підгір'ї Вулканічних Карпат (Маковиці) між Ужгородом і Мукачевом на річці В'єла, за адміністративним поділом відноситься до Ужгородського району.

Клімат

Погоду в Ужгородському районі, в основному, формує західний та південно-західний перенос повітряних мас з Атлантики. Повторюваність переносу повітряних мас з північного сходу, та півдня невелика. Для зимового періоду характерна циклонічна діяльність з районів Атлантики та Середземного моря. Досить часто теплі вологі повітряні маси переміщуються в район, викликають відлиги, підвищення температури повітря (від 0 до 10-15 тепла) та високу вологість повітря. Короткочасні зимові похолодання пов'язані, в основному, з поширенням з Північного Сходу холодного Сибірського антициклону.

Навесні відмічаються різкі переходи від тепла до холоду, особливо в березні та квітні, і навпаки. При переміщенні тропічних теплих і сухих повітряних мас в деякі дні температура повітря в березні може сягати 25 тепла, в квітні – 28-30 вище нуля.

При вторгненні арктичних холодних повітряних мас – температура повітря різко знижується, в квітні, травні відмічаються заморозки, в квітні 3-10 морозу, в окремі роки і до 14 нижче нуля, в травні від 0 до 5 нижче нуля. Відмічаються заморозки і в червні – але рідко – один раз в 3-5 років.

В літній період погоду Ужгородського району формує, в основному, західний та південно-західний перенос висотних повітряних мас, з районів Середземного моря та Атлантичного океану. З цими процесами, як правило, пов'язані значні дощі, сильні зливи, в окремі роки затяжні та тривалі.

Літом температура повітря (+30°C і вище) спостерігається в періоди, коли з Північної Африки переміщається на райони Закарпаття сухе тропічне повітря. Максимальна температура повітря в цей час може сягати 33-36°C. Перша половина осені тепла і суха (з деякими відхиленнями), друга – з частими дощами та туманами. В кінці жовтня, в листопаді збільшується повторюваність переміщення циклонів з заходу на Закарпаття, які несуть затяжні дощі, мряку, тумани, а на високогір'ї випадає вже сніг.

Середня річна температура повітря складає 9.6° тепла, найтеплішого місяця липня 20.5°, найхолоднішого місяця зими січня – мінус 3.1°. Максимальні температури повітря від 32° до 36° тепла найбільш часто спостерігаються в липні та серпні. 39°тепла було відмічено в липні 1952 року, в м. Ужгород. Температура повітря вище 30° тепла рахується небезпечною, а вище 40° тепла – дуже небезпечною.

Мінімальна температура повітря спостерігається найчастіше в січні – від мін 8 до мін 26°. Вірогідність температури повітря нижче 25° морозу в Ужгородському районі в грудні, січні, та лютому складає в середньому 6%. Досить часто зимою в Ужгородському районі відмічаються відлиги (температура повітря вище 0°C). За зиму відмічається від 30 до 60 днів з відлигами. Така велика повторюваність днів з відлигами пов'язана з відкритістю місцевості району західним, південно-західним і південним теплим і вологим повітряним масам. Температура повітря в такі дні може підвищуватись до 10-15°C.

В Ужгородському районі переважають вітри південно-східного напрямку. Протягом року в приземному шарі переважає південно-східний вітер (26%), східний – 14%, північно-східний, північний, північно-західний – 12%. В холодний період року переважає також південно-східний вітер. В травні поряд з південно-східним (19%) відмічається північно-східний вітер (17%). В червні-серпні майже рівна вірогідність вітрів північно-східного (16-18%), південно-східного (15%) і південно-західного (12-15%) напрямку. Штиль (без вітру) найбільш вірогідний (24-34% від загального числа випадків спостережень за вітром) з кінця літа до початку весни. Вітер зі швидкістю більше 6-9 м/с відмічається частіше з грудня по квітень.

Відносна вологість повітря характеризує стан насичення повітря вологою в процентах при даній температурі. Це добрий показник сухості клімату. Фізико-географічні умови території, рельєф, лісові площі території сприяють досить високій вологості повітря. Середня місячна вологість повітря зимою складає 80-84 %, літом – 67-69%. Середньорічна вологість повітря – 73%.

Максимальна кількість опадів за рік може бути 950-1000 мм. Мінімальні річна кількість опадів відмічена 416 мм. Максимальна місячна кількість опадів випадає в червні, липні та листопаді, мінімальна – в лютому. Найбільша добова кількість опадів спостерігається в теплий період року при сильних зливах.

В середньому за рік спостерігається 35, найбільше – 44 дні з туманами. В холодний період року (листопад – березень) з туманами в середньому спостерігається 30 днів, в теплий (квітень-жовтень) – 2 дні. Найбільша кількість туманів в листопаді – лютому.

Середня дата формування сталого снігового покриву в районі припадає на двадцяті числа грудня. Строки його появи сильно різняться із року в рік в залежності від характеру погоди та особливостей циркуляції повітряних мас в передзимовий період. Середня тривалість періоду з стійким сніговим покривом в районі складають близько 50-60 днів. Однак, в 35% зим, сталий сніговий покрив взагалі не устанавлюється. Висота снігового покриву невелика, і лише в окремі зими може бути більша 40 см. Сильні снігопади відмічаються рідко, але щороку відмічаються короточасні сильні снігопади без тривалого збереження снігового покриву. Сильні снігопади завдають шкоди та викликають труднощі в роботі районного господарства. Під час таких снігопадів кількість опадів за добу перевищує 15-20 мм і більше.

Геологічна будова

У геологічному відношенні територія району розташована у зоні Закарпатського внутрішнього прогину, що складений Мукачівською і Солотвинською улоговинами з накладеною на них Вигорлат-Гутинською грядою. До них з півдня прилягає Паннонський серединний масив. Поширені осадові, магматичні утворення від верхньо-протерозойських до четвертинних. У всіх тектонічних зонах зустрічаються відклади юрської системи. Відклади крейдової системи беруть участь у будові фундаменту Закарпатського внутрішнього прогину. До них тут відносять теригенно-карбонатну флішoidного типу товщу, складену чорними аргілітами, алевролітами, пісковиками, мергелями й вапняками. Потужність цієї товщі сягає кількох сотень метрів.

В цілому ґрунти Ужгородського району сформувались в умовах помірної клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові у гірській місцевості.

Буроземно-підзолисті ґрунти, поширені на виположених формах рельєфу горбів, гряд у передгір'ї і високих терас гірської частини. Вони утворились на досить глибоких товщах

делювіальних і давньоалювіальних переважно нещербистих відкладів. На їх формування вплинули два основні процеси ґрунтоутворення; буроземний, що відбувався під впливом лісової рослинності, і псевдопідзолистий або лессіваж, викликаний надмірним зволоженням і поверхневим оглеєнням, яке зумовлює відновлення окисного заліза, переведення його у двовалентний рухомий іон і збільшує рухомість гумусових речовин. Ці сполуки перерозподіляються по профілю ґрунту за підзолистим типом, але без тих глибоких хімічних перетворень, які властиві справжньому підзолистому процесові.

Будова ґрунтового профілю і властивості його горизонтів спричинюють незадовільний водно-повітряний режим ґрунтів. Вони швидко насичуються вологою, а надлишок опадів утворює поверхневий стік, який зумовлює змив та розмив верхніх горизонтів. Не випадково ґрунти цього типу найбільш піддаються водній ерозії.

Наявність потужного та практично водонепроникного ілювіального горизонту викликає застій вологи у верхніх горизонтах, спричиняє поверхнєве або наскрізне оглеєння ґрунту, що призводить до переважання анаеробних умов життєдіяльності мікроорганізмів, погіршує перехід поживних речовин у доступні для рослин форми.

На території с.Анталовці переважають буроземно-підзолисті середьсуглинкові ґрунти та їх глеюваті відміни, буроземно-підзолисті слабозмиті глейовані середньсуглинкові ґрунти та їх глейоваті відміни, дерново-буроземні середньглибокі опідзолені глейоваті середньсуглинкові ґрунти.

Варто відмітити, що загальна характеристика геологічної будови проекрованої території має суттєве значення при інженерно-будівельному освоєнні території. Територія району характеризується підвищеною сейсмічністю.

Гідрологічні умови

Річка Стара з розгалуженням, Середнянський та Крайній струмки і канали. — річка в межах Ужгородського району (басейн Дунаю). Витоки розташовані на захід від гори Маковиці (978 м). Річка тече переважно з півночі на південь між південно-західними відногами хребта Маковиці (частина Вулканічного хребта), нижче смт Середнього виходить на Закарпатську низовину. Довжина 27 км, площа басейну 96 км². Долина у верхів'ї V-подібна, завширшки від 20 до 200 м, у середній течії — трапецієподібна (завширшки до 1000 м), Річище звивисте, завширшки від 0,5 до 30 м. Похил річки 23 м/км.

Також по території населеного пункту проходить ряд придорожних каналів, які збирають поверхневі води.

Гідрогеологічні умови

Весь теплий період року характеризується частим випаданням зливових опадів, внаслідок чого на річках Ужгородського району щорічно утворюються дощові паводки. У середньому за рік спостерігається 8-10 паводків, в тому числі 1-4 з виходом на заплаву. Інтенсивна водовіддача водозборів при випаданні зливових опадів, а також значна пересіченість місцевості з великими похилами сприяють формуванню паводків з крутими підйомами та спадами рівнів води. Тому тривалість стояння високих рівнів незначна і не перевищує, як правило, 4 - 8 діб.

Осінь і зимова межені нетривалі та нестійкі внаслідок випадання дощів в осінній сезон і відлиг зимою. Зимова межень найбільш чітко проявляється в період зі стійкою від'ємною температурою повітря. Вона рідко триває два місяці. При відлигах зимовий стік істотно збільшується внаслідок талих вод.

Існуюче водопостачання. Централізована система водопостачання у с. Анталовці відсутня. Мешканці користуються водою з приватних та відомчих шахтних колодязів, каптажних водозаборів. Водопостачання садибної забудови здійснюється частково і із артсвердловин.

Ґрунтовий покрив

В цілому, ґрунти району сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові на горбогір'ї. В рівнинній частині вони утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглеєнню, а наявність ділянок лісу – опідзоленню.

Дернові ґрунти мають різний ступінь опідзолення і оглеєння, тому виділяють такі їх відміни: дерново-опідзолені, глейові, дерново-глейові ґрунти. Перші розвинулись на підвищених ділянках тераси, де ґрунтові води залягають на більших глибинах; вони мають кращі водоповітряні властивості, але менш гумусовані. Дернові глейові ґрунти утворились там, де ґрунтові води залягають близько до поверхні, а після злив застоюються і на поверхні. Процес оглеєння охоплює весь профіль ґрунту, що негативно відбивається на рості рослин. Ґрунти при висиханні тріскаються на великі брили, це заважає їх обробітку.

Ґрунтовий покрив проекрованої території характеризується відносною однорідністю, що зумовлено обмеженими розмірами даної території та її геоморфологічними особливостями. На території проектування – дерново буроземні опідзолені ґрунти.

При проведенні будівельних заходів варто знімати родючий шар ґрунту потужністю 20 см, що дозволить вирішити деякі проблеми формування системи зелених насаджень. Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є обмеженням.

Рослинність

На проектованій земельній ділянці (в межах території озеленення) ростуть клен, платан, верба, алича. Трав'яниста рослинність на території розробки ДПТ представлена бур'янами: осот польовий, мишій, щиріця, свиріпа, лобода, пирій та ін.

Інженерно-будівельна оцінка території

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України територія Ужгородського району, і с.Анталовці зокрема, відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння.

Територія проектування відноситься до сейсмічно активних зон, про що свідчить Карта загального сейсмічного районування території України (згідно ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України», де відображені величини сейсмічності, які необхідно враховувати:

- відповідно карти «А», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС1 згідно з ДБН В.1.2-14, а також класу наслідків (відповідальності) СС2 - для будівель заввишки до 73,5 м – 7 бальна зона;
- відповідно карти «В», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС2 згідно з ДБН В.1.2-14 - для будівель заввишки від 73,5 м до 100 м, а так само об'єктів, які належать до потенційно небезпечних, але не ідентифікуються як об'єкти підвищеної небезпеки відповідно до ЗУ «Про об'єкти підвищеної небезпеки», територія відноситься до 7-бальної сейсмічної зони;
- відповідно карти «С», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідності) СС3 згідно з ДБН В.1.2-14 необхідно враховувати 8-бальну сейсмічність території.

Існує небезпека проходження транзитних сейсмічних хвиль від осередків, поширених на території Румунії та Угорщини.

Фактор інженерно-будівельної оцінки необхідно враховувати при визначенні вартості будівельного освоєння території.

Район розташування об'єкта будівництва

Об'єктом планованої діяльності є багатофункціональний релігійний молодіжний центр.

Територія ДПТ, яка знаходиться на півдні, при в'їзді в с.Анталовці, по вулиці Миру, відноситься до III Б архітектурно-будівельного кліматичного району України, згідно ДСТУ – Н Б В.1.1-27:2010, з наступними кліматичними характеристиками:

- середня літня температура +17,1°C, зимова –2,7°C.
- найнижча температура досягає -28°C, найвища +40°C.
- розрахункова зимова температура зовнішнього повітря -18°C.
- нормативне снігове навантаження - 100 кг/м²
- швидкісний натиск вітру - 27 кгс/м²
- нормативна глибина промерзання ґрунту 0,7 м.
- рельєф території спокійний
- сейсмічність - 7 балів.

3.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнози зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Сучасний стан (2013-2018рр.) навколишнього природного середовища в Ужгородському районі характеризується як відносно стабільний. Висновок базується на доповідях Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА, натурних спостережень.

Повітряне середовище

За метеорологічними умовами Ужгородський район відноситься до територій з високим потенціалом забруднення повітря та досить несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Стан повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення.

Протягом 2018 року відбулося незначне зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн у 2017 році від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, зменшились в порівнянні з 2016 роком на 34,2% і складають 3,2 тис.тонн проти 4,9 тис.тонн у 2016 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 54,6% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан. Крім того, 0,2 млн.т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю.

Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря найбільше забруднень припадає на Ужгородський район - 27,07%.

Основними стаціонарними джерелами забруднення повітря на території населеного пункту є індивідуальні котельні виробничих та громадських об'єктів, зварювальні пости, складські приміщення, резервуари автозаправної станції.

Обсяги викидів забруднюючих речовин у повітря пересувними джерелами у 2017р. році становила 62% до 2016р. Такі рівні забруднення повітря пересувними джерелами перш за все зумовлені збільшенням кількості автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю палива, відставанням темпів розвитку вуличної мережі, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит).

Проектом ДПТ передбачається в'їзд та виїзд на територію проектування з автодороги обласного значення «Середнє – Анталовці» (вулиці Миру).

До кожного об'єкта забезпечений під'їзд. Нове будівництво має відбуватися з дотриманням нормативних вимог щодо влаштування габаритів поперечного і поздовжнього профілю проїздів.

Вулиці села мають покриття досить низької якості. По таких дорогах автомобілі рухаються з перегазуванням, безперервним гальмуванням і прискоренням двигуна. Хімічно агресивні елементи й сполуки, що містяться у викидах, спричиняють руйнування житлових будинків, пам'яток архітектури тощо. Водночас прискорюються процеси корозійного руйнування металоконструкцій, кабельних мереж, металевої покрівлі, втрачають естетичний вигляд пофарбовані фасади будівель.

На території населеного пункту потужних джерел забруднення немає.

Основну частку у забрудненні атмосферного повітря вносить транзитний транспорт. Частка викидів від автотранспорту до загального обсягу викидів складала понад 85%.

Водний басейн

Річка Стара з розгалуженням, Середнянський та Крайній струмки, канами збирають поверхневі води із села.

На відміну від поверхневих, підземні води більш захищені від антропогенного впливу. Однак, їх якість здебільшого залежить від якісних характеристик поверхневого стоку.

Забруднення підземного водоносного горизонту на території садибної забудови пов'язане з порушеннями санітарних вимог щодо обладнання та будівництва вигрібних ям, надвірних вбиралень, гноєсховищ, внесення мінеральних добрив, тощо. Об'єкти громадської та житлової забудови частково обладнані центральною каналізацією всього на 56%. Мешканці садибної забудови, в основному, користуються вигребами.

Для забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони від випадкового або навмисного забруднення поверхневих чи підземних джерел і водопровідних споруд системи централізованого питного водопостачання (незалежно від форми власності або відомчої підпорядкованості), а також прилеглих до них територій слід передбачати дотримання параметрів зон санітарної охорони (відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013) та дотримання у межах даних зон режимів господарської діяльності, визначених Постановою Кабінету Міністрів України №2024 від 18.12.1998 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

На проєктованій території інші водні об'єкти відсутні.

Стан ґрунтів

Спеціальні роботи (геохімічна зйомка) щодо вивчення стану ґрунтів в селі впродовж останніх 20-ти років не виконувались. Регулярне спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

На сільгоспугіддях спостерігаються підвищені концентрації сполук міді, цинку що пов'язано із добрив для живлення та росту плодових дерев, зокрема яблук. Вміст загальної сірки по всій території перевищує ГДК. По сумарному показнику більше половини території характеризується помірним рівнем забруднення із локальними ділянками сильного забруднення.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина. На території селища і району відсутні підприємства з перероблення та утилізації відходів виробництва.

Вивезення твердих побутових відходів з території селища здійснює ТОВ «АВЕ Ужгород». Вивіз будівельного сміття та ТПВ здійснюється на централізоване сміттєзвалище в с.Барвінок.

Ще одним суттєвим джерелом забруднення ґрунтів є кладовища. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м, а від закритих (з закінченим кладовищним періодом) – 100 м.

Протягом останніх років на підприємствах сільськогосподарського виробництва використовуються міндобрива, які зберігаються на їх території. Пестициди для роздрібної реалізації завозяться в обмеженій кількості і зберігаються безпосередньо у пунктах реалізації в заводській упаковці. До них відносяться засоби захисту рослин та добрива, а також супутні товари по догляду за присадибними ділянками.

Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також повітря через незадовільний стан покриття вулиць.

Радіаційний стан

Згідно постанови Кабінету Міністрів України №106 від 23.07.1991 і №600 від 29.08.1994, село не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на Чорнобильській АЕС. Середнє значення експозиційної дози гамма-випромінювання знаходиться в межах норми і складає 11,5 мкР/год. (в діапазоні від 11 до 30 мкР/год.).

Дозиметричний паспорт с.Анталовці не розроблявся, радіаційне обстеження не проводилось. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ – 91.

Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

Електромагнітне забруднення

Електропостачання с.Анталовці на даний час забезпечується по лініях електропередачі 10 кВ, 35 кВ, через електропідстанції 10 кВ.

Передача та розподіл електроенергії між споживачами села здійснюється по лініях електропередачі до 1кВ через трансформаторні підстанції 10/0,4 кВ (ТП-10/0,4 кВ).

Акустичний режим

Основним джерелом шуму є вулична мережа з інтенсивним рухом автотранспорту. До села веде обласна дорога місцевого значення у Закарпатській області (Автошлях О071204).

Система організації руху та реконструкція вуличної мережі спрямована на вирішення транспортної проблеми. У межах червоних ліній вуличної мережі необхідно впроваджувати застосування шумозахисних заходів для першої лінії забудови (віконні блоки, облицювальні матеріали, озеленення вздовж вулиць).

Деревопереробний об'єкт та швейний цех, які є також джерелами шуму, розташовані у комунальній зоні, з дотриманням санітарних норм.

Природно-заповідний фонд

Відповідно даних Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА у межі станом 01.01.2018 на території Худлівської сільради розміщені наступні об'єкти природно-заповідного фонду.

1. «Анталівська поляна», за межами н.п., Ужгородське військове лісництво (Ріш. ОВК від 25.07.1972 р. № 243);

2. «Анталовецькі скелі», Ужгородське військове лісництво, квартал 44, виділ 1 (Ріш. ОВК від 18.11.1969 р. № 414 (знаходиться на території лісового заказника загальнодержавного значення «Анталівська поляна»)

3. Парк «Чертеж» в с. Чертеж (Ріш. ОВК від 23.10.1984 р. № 253.

Потенційних об'єктів для заповідання на території проектування немає.

Території прибережних захисних смуг також слід розглядати як складову екологічної мережі з перспективою їх упорядкування, озеленення та благоустрою. Господарське використання земель даних територій регламентується дією Земельного та Водного кодексів України.

Природоохоронна територія представлена прибережною захисною смугою р.Стара, каналами. Господарське використання земель даних територій регламентується дією Земельного та Водного кодексів України.

Встановлення меж прибережної захисної смуги р.Стара з розгалуженням, Середнянський та Крайній струмків та каналів повинно виконуватися відповідно до проектів землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж прибережної захисної смуги водних об'єктів в природі (на місцевості) сертифікованими землепорядними організаціями.

Планувальні обмеження

Система планувальних обмежень техногенного характеру представлена санітарно-захисними та охоронними зонами від промислових та сільськогосподарських підприємств і виробництв, транспортних об'єктів, об'єктів комунального призначення та інженерних споруд і комунікацій.

Головні планувальні обмеження населеного пункту представлені санітарно-захисними зонами:

Промислових підприємств. Усі існуючі промислові підприємства на території села відносяться до IV-V класу шкідливості, для яких нормативні санітарно-захисні зони становлять 50 м.

У відповідності з ДСП 173-96 (п. 5.14) проекти організації СЗЗ слід розробляти в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) підприємства.

Здійснення екологічної політики має бути орієнтоване не на екстенсивні дії (віддалення від джерела забруднення), а на усунення причини забруднення (впливу цього джерела на довкілля) та забезпечення екологічної стабільності розвитку селища. Основний шлях в цьому напрямку – модернізація технологій виробничих процесів.

Одними із суттєвих джерел забруднення природного середовища і важливих факторів, які обумовлюють планувальну структуру населеного пункту з точки зору територіальної обмеженості, є кладовища традиційного поховання. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м (витримується), а від закритого – 100 м. Умови утримання та упорядкування кладовищ повинні відповідати вимогам ДСП 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України» від 01.07.1999 року.

При прийнятті проектних рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж. Таким планувальним обмеженням є проходження ЛЕП 10 кВ, відповідно із зонами охорони 10 м по обидві сторони, підземний кабель, охоронна зона 1,0 в обидві сторони (Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 1997 р. N 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»).

Планувальні обмеження природоохоронного значення представлені прибережно-захисною смугою річки. Господарське використання земель в межах прибережних захисних смуг регламентується дією Земельного та Водного кодексів України. Згідно Закону України «Про внесення змін до Водного та Земельного кодексів України щодо прибережних захисних смуг» прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою. Проект землеустрою водоохоронних зон та прибережних захисних смуг всіх водних об'єктів не розроблявся. На даному етапі з урахуванням сучасних вимог землекористування необхідна розробка такого проекту.

Основні планувальні обмеження

Об'єкти	Параметри обмеження, м	Документ
Транспортні мережі та споруди (санітарно-захисні зони)		
АЗС, СТО	25/50	ДСП 173-96, табл.10.1 ДБН Б.2.2-12:2018

Об'єкти	Параметри обмеження, м	Документ
Автомобільна дорога		ДБН Б.2.2-12:2018, п.10.1.6
Промислові об'єкти		
Деревопереробний, швейні цехи	50	ДСП 173-96, додаток № 4
Об'єкти комунального призначення (санітарно-захисні зони)		
Кладовища (для яких вичерпаний кладовищний період /діючі)	100/300	Табл.9.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Комунікаційні об'єкти (охоронні зони)		
ЛЕП (10 кВ, 35 кВ), кабелі	10-15 1.0	Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 р. N 209
Інженерні мережі: газопроводи, водопроводи, тощо		Додаток И.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Природоохоронні території		
Прибережно- захисна смуга річки Стара	25 м	Водний кодекс України (ст. № 88)

3.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Характеризуючи стан атмосферного повітря в цілому по Закарпатській області необхідно відзначити деяке його поліпшення та стабілізацію рівнів забруднення.

За даними Головного управління статистики у Закарпатській області викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення за 2017 рік становлять 3,2 тис.т.

- **Характеристика стану довкілля в загальному по селу**

Найгострішою проблемою у сфері охорони атмосферного повітря є використання застарілих технологій виробництва теплової енергії для обігріву приміщень, та збільшення кількості викидів відпрацьованих вихлопних газів від автомобільного транспорту що спричиняє негативний вплив як на стан довкілля в цілому та зокрема на здоров'я населення.

Здоров'я населення є чутливими показниками, які відображають зміни в якості навколишнього природного середовища. Чисельні дані свідчать про те, що в екологічно несприятливих районах реєструється збільшення рівня смертності та захворюваності населення, при цьому відстежується певний зв'язок з екологічними особливостями району.

Забруднення поверхневих вод на території с.Анталовці зумовлено тим, що відсутня централізована каналізація на всій території, використання поливу для вирощування сільськогосподарських культур із застосуванням пестицидів, а також відсутність сучасного полігону для твердих побутових відходів.

Можна також перерахувати наступні ключові проблеми Худлівської сільської ради в галузі охорони навколишнього природного середовища:

1. Відсутність сміттєзвалища.
2. Відсутність підприємств з переробки ТПВ.
3. Відсутність або незадовільний стан каналізаційних мереж.
4. Низький рівень екологічної культури у населення.
5. Низький рівень використання альтернативних та відновлювальних джерел енергії.

6. Недостатня розвиненість системи екологічного моніторингу. Слабка мотивація впливу органів місцевого самоврядування на процеси антропогенного навантаження в населеному пункті.

7. Низький рівень впровадження енергоефективних технологій при новому будівництві та реконструкції будівель і споруд.

- **Характеристика стану довкілля поруч з об'єктом планової діяльності**

Запропоноване архітектурно-планувальне рішення ДПТ сформоване на підставі аналізу існуючої ситуації, враховуючи особливості території з точки зору санітарно-гігієнічних умов, інженерного забезпечення об'єктів будівництва та ін.

Об'єкти культурної спадщини, природно-заповідного фонду та екомережі (водні об'єкти, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, прибережні захисні смуги річки, берегові смуги водних шляхів, зони санітарної охорони, експлуатаційні ліси, сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання) на території проектування відсутні.

Корисні копалини загальнодержавного значення на території планування відсутні.

Сконцентровані джерела забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території проектування відсутні.

Можливе незначне забруднення від автотранспорту, який буде паркуватися біля запланованого комплексу.

- **Для забезпечення об'єктів які плануються до будівництва передбачається такі інженерні мережі:**

Водопостачання

Централізована система водопостачання у с. Анталовці відсутня. Мешканці користуються водою з приватних та відомчих шахтних колодязів, каптажних водозаборів, артезіанських свердловин.

Планується підключення проєктованих будівель до централізованої системи водопостачання комплексу від запроектованої арт свердловини питної води. Планований об'єм водоспоживання складатиме 1265 м³ /рік.

Протипожежний запас води передбачається від ставка.

Водовідведення

На території села локальну систему каналізації та каналізаційні очисні споруди (КОС) має тільки рекреаційний комплекс «ЕКО Спа Курорт «Богольвар».

Централізована система каналізації села в цілому відсутня. Мешканці користуються вигрібними ямами та дворовими вбиральнями.

Для забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони від випадкового або навмисного забруднення поверхневих чи підземних джерел (незалежно від форми власності або відомчої підпорядкованості), а також прилеглих до них територій слід передбачати дотримання параметрів зон санітарної охорони (відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013) та дотримання у межах даних зон режимів господарської діяльності, визначених Постановою Кабінету Міністрів України №2024 від 18.12.1998 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Господарсько-побутові стічні води від запроектованого багатофункціонального комплексу пропонується відводити на локальні очисні споруди, типу «Біолідер» для біологічної очистки та скиду в резервуар очищених стоків.

Відведення поверхневих дощових вод з проєктованої території передбачено відкритим способом (через дорожні кювети, водовідвідні канали та ін.) з подальшою інфільтрацією в ґрунт, або скидом в річку.

Санітарне очищення території

Сумарний об'єм твердих побутових відходів на розрахунковий період експлуатації комплексу складатиме орієнтовно - 219 тонн/на рік.

Вивіз будівельного сміття та ТПВ планується здійснювати по заявочній системі після укладання договору з компанією по вивозу відходів. Побутове сміття вивозить «ТОВ «АВЕ Ужгород», на існуючий полігон ТПВ у с.Барвінок.

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова кабінету Міністрів від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

Майданчик для встановлення контейнерів для сміття повинен бути огорожений і мати тверде покриття. Для тимчасового збирання побутових відходів рекомендується використовувати контейнери об'ємом 1,1 м³.

Електропостачання

Для електропостачання об'єктів, які будуть збудовані в межах території що розглядається, рекомендується на розрахунковий термін передбачити спорудження нової трансформаторної підстанції 10/0,4кВ. та лінії ЛЕП

Очікуваний вплив на довкілля та здоров'я населення від планової діяльності даного об'єкту будівництва, зокрема на:

Мікроклімат

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову забудову - ***відсутнє.***

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) - ***не відбудеться.***

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) - ***не передбачаються.***

Ґрунти

Зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться:

1). Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим функціональним зонуванням;
- інженерна підготовка території - вертикальне планування та регулювання поверхневого стоку, благоустрій господарчих об'єктів, влаштування твердого покриття доріг;
- для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

2) Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

- інженерний благоустрій території;
- каналізування, санітарне очищення.

Біорізноманіття

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження. Вирубка зелених насаджень (дерев) на проектній ділянці не передбачається.

Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єкту планової діяльності не прогнозується.

Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. В процесі будівництва вплив на рослинний покрив, в основному, буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченні рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

Водне середовище

Негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин - *не відбуватиметься*.

Експлуатація проектного об'єкту не передбачає використання води на виробничі потреби.

Промислові відходи

Промислові відходи в процесі експлуатації даного об'єкту планової діяльності - *відсутні*.

Тверді побутові відходи

Тверді побутові відходи (ТПВ), що будуть утворюватися передбачається збирати в контейнери, та вивозити спеціалізованими організаціями згідно графіку та по мірі необхідності.

У разі виявлення та ідентифікації серед побутового сміття небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Поверхневі та підземні води

Інфільтрація дощових вод у ґрунт з ділянок без твердого покриття передбачається природнім способом.

Дощові води по спланованій території з твердим покриттям будуть відводитися в придорожню каналу.

Вплив на надра

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час рекультивациі та будівництва включають:

1. Обов'язкове дотримання меж території відведеної для будівництва.
2. Складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням його при рекультивациі, вертикального планування будівельного майданчику.
3. Всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям.
4. Контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів.
5. Заправка будівельної техніки лише закритим способом – автозаправниками.
6. На будівельному майданчику біля в'їзних воріт передбачено місце мийки коліс для будівельного транспорту, що виїжджає.
7. Складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромодження проїздів та проходів.

Тож у процесі будівництва та експлуатації об'єкту планової діяльності, створення додаткових негативних впливів на ґрунт та надра - *не передбачається*.

Атмосферне повітря

Очікується незначний об'єм викиду димових газів від агрегатів систем опалення на твердому пальному або на природньому газі.

Викошені трави з території передбачається вивозити в спеціальні місця для утилізації. Заборонено спалювання викошеної трави на території об'єкту.

Шкідливий вплив на атмосферне повітря від експлуатації об'єкту планової діяльності очікується - незначним.

Акустичний вплив

Допустимі рівні звуку в приміщеннях житлових і громадських будинків та на території житлової забудови: від залів громадського харчування-55 дБА, територій що прилягають до готелів, гуртожитків – 60 дБА (Наказ Міністерства здоров'я України від 22.02.2019 N 463 «Про затвердження Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови»).

Під час будівництва від роботи будівельної техніки та інвентаря можливе виконання тимчасового додаткового шумового навантаження. Під час експлуатації багатофункціонального релігійно-молодіжного центру рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 дБА. Згідно норм територія житлової забудови, на яку впливає шум об'єктів будівництва та реконструкції - 60 дБА, вночі - 50 дБА.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення.

Перераховані впливи на довкілля від експлуатації об'єкту - *не передбачаються*.

Флора та і фауна

Охорона рослинного і тваринного світу.

Передбачається не менш ніж десятиразовий покіс трави на території об'єктів з послідуочим її вивозом.

Незначним, короткостроковим фактором впливу на тваринний світ під час будівництва слугитиме надмірний шум від робота будівельної техніки та інвентаря.

Після будівництва проводиться комплексний благоустрій території. Влаштоване тверде покриття не передбачає знищення рослин.

З огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Геологічне середовище

Очікується позитивний вплив.

- **Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом**

Ділянка (територія) розробки детального плану не межує з територіями, що мають природоохоронний статус, лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природно-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Територія розробки детального планування не відноситься до земель водного фонду.

Екологічні проблеми і ризики на здоров'я населення, які стосуються даного детального плану, та негативний вплив на територій з природоохоронним статусом являється незначним.

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 3) планова діяльність не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;
- 6) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- 8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- 9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- 10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;
- 11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Транскордонний вплив під час реалізації планованої діяльності відсутній. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, він буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Рівень утилізації відходів, що є важливим індикатором регіонального розвитку, може залишитися на незмінному рівні.

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, і в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля - *є незначною*.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компонента.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації планованої діяльності передбачається незначне збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Вплив на водні ресурси. Планована діяльність передбачає не суттєвий вплив на водні ресурси, виконання заходів, реалізація яких не призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води.

Відходи. Планова діяльність не передбачає виконання заходів, реалізація яких призведе до збільшення обсягів утворення відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації планової діяльності не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В плановій діяльності не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття та рекреаційні зони.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація планової діяльності не призведе до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Планова діяльність не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення.

Екологічне управління, моніторинг. Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

При проведенні планової діяльності буде можливе під час здійснення моніторингу атмосферного повітря, а точніше узагальнених даних про склад та обсяги викидів забруднюючих речовин; оцінки рівня та ступеня небезпечності забруднення для довкілля та життєдіяльності населення; оцінки складу та обсягів викидів забруднюючих речовин.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація планової діяльності призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, *є незначною*.

Реалізація планованої діяльності буде мати позитивний вплив на соціально – економічний розвиток території та незначний вплив на довкілля та не буде викликати можливих соціальних конфлікти.

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні енергозберігаючі технології та

матеріали, зокрема огорожувальні конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи : збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи: функціональне зонування, дотримання санітарних розривів, озеленення. Дотримання проекту при проведенні будівельних робіт сприятиме максимальному збереженню ґрунтового і рослинного покриття, існуючого рельєфу.

Об'єкти, що відносяться до об'єктів екологічної мережі Ужгородського району на території планування відсутні.

Фрагментації території не передбачається. Вся ділянка планується для будівництва та обслуговування громадської будівлі.

На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення будуть здійснюватися у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

- охоронні заходи – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, за станом ґрунтів та здійснення контролюють за дотриманням ГДВ забруднюючих речовин в атмосферному повітрі у зоні впливу планової діяльності.

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час стратегічної екологічної оцінки даного детального плану території, не передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін, як неприйнятний. Тобто, Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

Альтернатива 2:

Затвердження ДПТ «Зміни до детального плану території для будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру Управління Мукачівської греко-католицької єпархії в с.Анталовці Ужгородського району».

Оцінка ефективності вказаних альтернативних варіантів відображена у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

7.1. Обґрунтування вибору.

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність (проведення даної планованої діяльності саме на даній території).

Вибір даного майданчика будівництва проведено з урахуванням доцільності розміщення об'єкта, раніше затвердженої містобудівної документації, а також аспектів соціально-економічного розвитку населеного пункту в цілому.

У разі незатвердження документа державного планування та відмова від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку с.Анталовці. За даним варіантом подальший стабільний розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, погіршення ситуації в цілому.

7.2. Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівлі та споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення повітряного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отримання зауважень і пропозицій до проекту містобудівної документації;

6) проведення громадського обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Реалізація проекту детального плану території не створить соціальних конфліктів.

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Організація моніторингу детального плану території рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, в яких реалізуються заходи планової діяльності, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів планованої діяльності;

- порівняння фактичних показників індикаторів виконання заходів планової діяльності, зокрема рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

8.1. План екологічного моніторингу

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля Ужгородського району визначає порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності в районі, визначає основні завдання районної системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва та експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.
7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Внутрішній моніторинг

Перед початком будівництва буде призначено фахівця, який відповідатиме за дотримання екологічних та соціальних вимог під час будівельних робіт. Також ця людина буде підтримувати регулярний контакт не тільки із державними контролюючими органами, а й начальником відділу охорони навколишнього природного середовища, начальником відділу охорони праці та особою, відповідальною на підприємстві за зв'язок із громадськістю та корпоративну соціальну відповідальність.

Зовнішній моніторинг та оцінка

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємства шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві будуть публікувати на власному сайті сканкопії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНИХ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

У Звіті з стратегічної екологічної оцінки «Зміни до детального плану території для будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру Управління Мукачівської греко-католицької єпархії в с.Анталовці Ужгородського району», проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності у регіоні його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності.

Також пропонуються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Найбільш вразливою складовою планової діяльності, що зазнає негативного впливу - це викиди в атмосферне повітря від роботи автотранспорту та будівельної техніки, подальших викидів від топкової системи опалення будівель.

Все вищенаведене свідчить про зовсім незначний вплив планового об'єкта на стан атмосферного повітря.

Цей документ (РНХ) буде розміщений для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту до органу місцевого самоврядування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018. N 296
https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.
3. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385
4. Стратегія сталого розвитку „Україна-2020”, схвалена Указом Президента України від 12 вересня 2015 року № 5/2015
5. Програма охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2019 – 2020 роки, затверджена рішенням тринадцятої сесії VII скликання Закарпатської обласної ради від 13.12.2018 р. N 1335
6. Д О П О В І Д Ь П Р О С Т А Н Н А В К О Л И Ш Н Ь О Г О П Р И Р О Д Н О Г О С Е Р Е Д О В И Щ А ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ за 2017 рік
7. Екологічний паспорт Закарпатської області
http://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=308
8. Схема екологічної мережі Ужгородського району
9. Все про Закарпатську область.
<http://ukrtur.narod.ru/turizm/regionukr/zakarp/geopoloshzak/geopolozakar.htm>
10. ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ
mmmykyta@ukr.net;

ВИСНОВОК

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що розроблений детальний план території «Зміни до детального плану території для будівництва багатофункціонального релігійно-молодіжного центру Управління Мукачівської греко-католицької єпархії в с.Анталовці Ужгородського району» відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів планової діяльності не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

За результатами СЕО надано рекомендації до змісту заходів планової діяльності та заходи з моніторингу впливу реалізації планової діяльності на довкілля, що відповідно до ст.9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повинно бути враховане в документі державного планування.

Замовник ЗВІТУ: Виконавчий комітет Худлівської сільської ради.
Адреса: 89415, Закарпатська обл., Ужгородський р-н, с. Худльово, вул. Антонівська, 3 тел. (0312) 720-292; e-mail : khudlovo_rada@ukr.net

Виконавець ЗВІТУ: ФОП – Зазулич С.І.
кваліфікаційний сертифікат архітектора «Розроблення містобудівної документації» Серія АР №003307
член Національної Спілки Архітекторів України
дійсний член Академії Будівництва України

